

DER FLIEGENDE HOLLÄNDER

Franz Grundheber (Holländer) Hildegard Behrens (Senta) Matti Salminen (Daland) Raimo Sirkiä (Erik) Anita Välkki (Mary) Jorma Silvasti (Steuermann)

Savonlinna Opera Festival Orchestra o.l.v. Leif Segerstam
Regie Ilkka Bäckmann. Decors Juhani Pirskanen
Opname Savonlinna Festival 1989. WARNER DVD 9031-71486-2

Deze reeds vroeger op video en laserdisc uitgebrachte opname vanop het Festival van Savonlinna heeft verschillende troeven. De eerste is Leif Segerstam die zijn manschappen met veel zeemanskunst doorheen de woelige partituur loodst en deze opname erg vaak tot een meeslepemde luisterervaring weet te maken. Het klankbeeld vertoont een bijzonder grote dynamiek, met veel contrast en veel geweld in de bassen hetgeen eveneens bijdraagt tot de impact van de luisterervaring. De tweede troef is de beweeglijke videoregie van Aarno Cronvall. Niettegenstaande de beperkingen die het toneel van het Finse slot hem oplevert slaagt hij er toch in om af en toe aardig werk af te leveren. De ouverture ondersteunt hij met beelden van het labyrint binnen Olanvinlinna, het middeleeuwse slot waar de voorstellingen plaatsvinden en probeert daarmee het dolen van de Hollander engszins aanschouwelijk te maken. Minder geslaagd is dat de voorstelling regelmatig onderbroken wordt met verwaterde beelden van het spookschip. De encenering is klassiek-conventioneel met échte boten, échte touwen, échte spinnewielen. Wetende dat de meeste Finnen geboren zeelui zijn is dat op zich geen bezwaar wanneer het geheel goed in beeld is gebracht. Alle stemmen klinken een tikkeltje schraal, allicht door de reflectie van de stenen muren van het toneel, maar de balans met het orkest is perfect en het koor presteert uitstekend. Hildegard Behrens zingt niet steeds intonatiezuiver en kan haar registerbreuken niet steeds verhullen. Als personage is ze te rijp en te plomp en zoekt ze haar toevlucht meestal in steriele gebaren, hetgeen vooral de appetijt aanwakkert voor Senta's van hedendaagse snit als Nina Stemme. Overigens zou Behrens zich hebben verzet tegen de release van deze opname. De close-ups zijn voor haar niet bijzonder flaterend. Fraaie beelden daarentegen vallen er te genieten van Franz Grundheber, een zwaar gegriemeerde spookgestalte, wiens vertolking voldoende doorleefd is om de horror van het personage te vangen. Matti Salminen, op dat moment nog directeur van het festival, is zijn monumentale zelf als Daland en beter dan op de Kupferopname van Bayreuth. Door zijn overdreven maniërisme stelt hij zichzelf toehwel in de schaduw van bijvoorbeeld Gottlob Frick. Jorma Silvasti is een jonge en erg gave Steuermann. Het meest romige geluid komt echter van Raimo Sirkiä, naar mijn aanvoelen nog altijd één van de beste Eriks die ik tot nog toe gehoord heb. Sirkiä zingt de partij als een Italiaanse tenor met belcantocultuur, met mooie gebonden frasen en portamenti en hij kan een warme verleidelijke toon voorleggen. Na Sirkiä heb je definitief het gevoel dat het

zo moet en er zijn erg goede redenen om te veronderstellen dat Wagner het zelf ook zo heeft bedoeld. Van zijn beide smartlappen "*Bleib Senta! Bleib nur einen Augenblick*" en "*Willst jenes Tag's du nicht dich mehr entsinnen*" maakt hij het eigenlijke hoogtepunt van de voorstelling. De lipsynchronisatie is niet altijd perfect. In afwachting van de Harry Kupfer-productie uit Bayreuth en de nieuwe opname van de Weense Staatsopera met Nina Stemme is dit de beste Holländer op DVD.